

LITERATURA

- Berliner, D. C. (1995). Teacher expertise. In L. W. Anderson (Ed.), *International encyclopedia of teaching and teacher education* (pp. 46–52). Oxford: Elsevier Science Ltd.
- Boudová, S., Šťastný, V., & Basl, J. (2019). *Mezinárodní šetření TALIS 2018. Národní zpráva*. Praha: ČŠI.
- Burkovičová, R. (2013). *Obtížnost profesních činností v učitelství pro mateřské školy*. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity.
- Burkovičová, R. (2015). Věcní a vnitřní činitelé směřování k učitelství pro mateřské školy. *Magister: reflexe primárního a preprimárního vzdělávání ve výzkumu*, 3(2), 56–73.
- CEDEFOP, (2014). Terminology of European education and training policy, Publications Office of the European Union, Luxembourg. Dostupné z <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/4117>
- ČŠI. (2019). *Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve šk. roce 2018/2019. Výroční zpráva*. Praha: ČŠI.
- ČŠI. (2020). *Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve šk. roce 2019/2020. Výroční zpráva*. Praha: ČŠI.
- Dreyfus, H. L., & Dreyfus, S. E. (1986). *Mind over machine*. New York: Free Press.
- Dušková, D. (2016). *Kompetence začínajícího pedagoga v MŠ. Bakalářská práce*. Plzeň: PdF Západočeská univerzita v Plzni.
- European Commission. (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care. Report of the Working Group on Early Childhood Education and Care under the auspices of the European Commission*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z https://ec.europa.eu/assets/eac/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf
- European Commission. (2018). *Monitoring the Quality of Early Childhood Education and Care – Complementing the 2014 ECEC Quality Framework proposal with indicators Recommendations from ECEC experts February 2018*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/825252b4-3ec6-11e8-b5fe-01aa75ed71a1>
- European Commission/EACEA/Eurydice. (2019a). *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe – 2019 Edition. Eurydice Report*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z Key data on early childhood education and care in Europe – Publications Office of the EU (europa.eu).
- European Commission/EACEA/Eurydice. (2019b). *Eurydice Brief: Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z Key data on early childhood education and care in Europe, 2019 – Publications Office of the EU (europa.eu).
- European Commission. (2021). *Early Childhood Education and Care How to recruit, train and motivate well-qualified staff*. Luxembourg: Publications Office of the European

- Union. Dostupné z <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/47ba3c3a-6789-11eb-aeb5-01aa75ed71a1>
- Evropská unie. (2019). *Doporučení rady ze dne 22. května 2019 o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče* (02 C 189, 5.6.2019). Brusel: Úřední věstník Evropské unie. Dostupné z https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2019.189.01.0004.01.ENG&toc=OJ:C:2019:189:TOC
- Fuller, F. F. (1969). Concerns of teachers: A developmental conceptualization. *American Educational Research Journal*, 6, 207–226.
- Gadušová, Z., Billiková, A., Harťanská, J., Hockicková, B., Kiššová, M., Lomnický, I., & Malá, E. (2014). *Formovanie kompetencii uvadzajuceho ucitel'a*. Nitra: Univerzita Konstantina Filozofa v Nitre, Filozoficka fakulta.
- Goodman, J. (1984). Reflection and teacher education: A case study and theoretical analysis. *Interchanges*, 15(3), 9–26.
- Hanušová, S., Pišová, M., Kohoutek, T., Minaříková, E., Janík, M., Janík, T., Uličná, K., & Ježek, S. (2017). *Chtějí zůstat nebo odejít? Začínající učitelé v českých základních školách*. Brno: Masarykova univerzita.
- Havel, J., Grůzová, L., Najvar, P., Najvarová, V., Rodová, V., Syslová, Z., & Vystrčilová, P. (2018). Stávání se učitelem pohledem absolventů učitelství pro MŠ a pro 1. stupeň ZŠ. In Z. Pechová, Z. Prokeš, V. Valkoun, & V. Vykoukalová (Eds.). *Prostor pro primární a preprimární pedagogii* (s. 27–36). Liberec: KPV FP TUL.
- Hornáčková, V. (2014). Hra je krásnou přípravou k vážným věcem. In: V. Hornáčková (Ed.), *Hra je krásnou přípravou k vážným věcem: sborník příspěvků z vědecké konference* (s. 29–36). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Hornáčková, V. (2021). *Kultura školy v managementu předškolních zařízení*. Brno: Paido.
- Ivanovičová, J. (2007). Aktuálne otázky praktickej prípravy študentov učiteľstva predškolskej a elementárnej pedagogiky. In: *Učiteľské kompetencie a pedagogická prax*. Zborník príspevkov z odborného seminára. Banská Bystrica: PF UMB.
- Janíčková, M. (2015). *Začínající učitelka v mateřské škole*. Bakalářská práce. Brno: Pdf Masarykova univerzita.
- Janík, T., Spilková, V., & Pišová, M. (2014). Standardy v učitelství: zahraniční přístupy a pokus o jejich zhodnocení. *Orbis Scholae*, 8(3), 133–158.
- Janík, T., Wildová, R., Uličná, K., Minaříková, E., Janík, M., Jašková, J., & Šimůnková, B. (2017). *Adaptační období pro začínající učitele: zahraniční přístupy a návrhy řešení*, 1(67), 4–26.
- Janík, T., Češková, T., Janík, M., Janíková, M., Najvar, P., Havel, J., Syslová, Z., Vystrčilová, P., Budínová, I., & Gill, T. (2020). *Situace začínajících učitelů v mateřských a základních školách: zpráva z výzkumu mezi absolventy Pedagogické fakulty MU*. Brno.
- Janík, T., & Minaříková, E., et al. (2011). *Video v učitelství: teoretická východiska – aplikace – výzkum*. Brno: Paido.
- Janíková, M. (2019). *Učitelé tělesné výchovy na cestě k profesi a dál... Habilitační práce*. Brno: Masarykova univerzita.
- Jašková, J. (2017). *Didaktické znalosti obsahu u vysokoškolských učitelů odborného anglického jazyka*. Brno: Masarykova univerzita.
- Juhaňák, L., Šmahelová, M., Záleská, K., & Trnková, K. (2018). *Analytická zpráva ze studie systémů podpory začínajících učitelů*. Praha: NIDV.

- Juklová, K. (2013). *Začínající učitel z pohledu profesního vývoje*. Hradec Králové: Gaudamus.
- Kargerová, J., Krejčová, V., Maňourová, Z., Sobolová, R., & Škardová, M. (2011). *Kompetentní učitel 21. století. Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA*. Praha: Step by Step ČR o. s.
- Kearney, S. (2014). *Understanding beginning teacher induction: A contextualized examination of best practice*, *Cogent Education*. Dostupné z <https://doi.org/10.1080/2331186X.2014.967477>
- Kearney, S. (2015) *Reconceptualizing beginning teacher induction as organizational socialization: A situated learning model*. *Cogent Education*. Dostupné z <https://doi.org/10.1080/2331186X.2015.1028713>
- Kasáčová, B. (2005). *Reflexívna výučba a reflexia v príprave učiteľa*. Banská Bystrica: PF UMB.
- Katz, L. (1972). The developmental stages of preschool teachers. *Elementary school journal*, 73(1), 50–54.
- Kučerová, N. (2017). *Vnímané pedagogicko – psychologické problémy v profesních začátcích učitele mateřské školy*. *Bakalářská práce*. Brno: PdF Masarykova univerzita.
- Kunertová, N. (2021). *Plán uvádění začínající učitelky v MŠ. Závěrečná práce*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové.
- Lukas, J. (2007). Vývoj učitele: přehled relevantních teorií a výzkumů (1. část). *Pedagogika*, 57(4), 364–379.
- Lukas, J. (2008). Vývoj učitele: přehled relevantních teorií a výzkumů (2. část). *Pedagogika*, 58(1), 36–49.
- Lukášová, H., Svatoš, T., & Majerčíková, J. (2014). *Studentské portfolio jako výzkumný prostředek poznání cesty k učitelství*. Zlín: Univerzita T. Bati.
- Mičková, O. (2016). *Adaptování začínajícího učitele v prostředí mateřské školy*. *Bakalářská práce*. Zlín: Fakulta humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.
- Minaříková, E. (2014). Profesní vidění studentů učitelství anglického jazyka: jak vidí studenti výukové situace zachycené na videu? *Pedagogická orientace*, 24(5), 753–777.
- Miňová, M. (2016). Študent pedagogickej fakulty prešovskej univerzity v Prešove a jeho pedagogická prax v materskej škole. In: *Učitelské praxe – současné poznatky a perspektivy [elektronický zdroj] : sborník z konference*, s. 102–110. Brno: Masarykova univerzita. Dostupné z <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/829>
- MŠMT, (1977). Vyhláška č. 79/1977 Sb. Vyhláška ministerstva školství České socialistické republiky o jednotném systému dalšího vzdělávání učitelů škol poskytujících základní, střední a vyšší vzdělání a ostatních pedagogických a výchovných pracovníků. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1977-79>
- MŠMT. (2005). Zákon o pedagogických pracovnících.
- MŠMT. (2005). Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
- MŠMT. (2017). Dostupné z <https://www.msmt.cz/o-webu-msmt/karierni-rad> – internetový zdroj, článek.
- MŠMT. (2017). *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023*. Praha, MŠMT.

- MŠMT. (2021). Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha: MŠMT.
- Muchová, S. (2016). *Začínající učitelka v mateřské škole. Bakalářská práce*. Brno: PdF Masarykova univerzity.
- Navrátilová, H., Urbánek, P., Pacholík, V., & Picková, H., (2020). *Pohled zevnitř na učitelské sbory mateřských a základních škol*. Zlín: Nakladatelství UTB.
- Nias, J. (1989). *Primary teachers talking: A study of teaching as work*. London: Routledge.
- NIDV. (2015). KSU – Metodická příručka pro učitele. Praha: NIDV. Dostupné z http://ssprool.upol.cz/wordpress/wp-content/uploads/texty/karierni_system/05_KS_ucitelu_metodicka_prirucka_pro_ucitele.pdf
- NIDV. (2019). *Začínající učitel*. Praha: NIDV.
- OECD, (2019a). *Good Practice for Good Jobs in Early Childhood Education and Care*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/64562be6-en>
- OECD, (2019b). „*Supporting and guiding novice teachers: Evidence from TALIS 2018*“, Teaching in Focus, No. 29. OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/fe6c9c0c-en>
- OECD. (2019c). *Providing Quality Early Childhood Education and Care: Results from the Starting Strong Survey 2018*, Paris: OECD Publishing. Dostupné z <https://doi.org/10.1787/301005d1-en>.
- OECD. (2020). *Building a High-Quality Early Childhood Education and Care Workforce: Further Results from the Starting Strong Survey 2018*, Paris: OECD Publishing. Dostupné z <https://doi.org/10.1787/b90bba3d-en>
- OECD. (2021). *Starting Strong VI: Supporting Meaningful Interactions in Early Childhood Education and Care, Starting Strong*. Paris: OECD Publishing. Dostupné z <https://doi.org/10.1787/f47a06ae-en>
- Píšová, M. (2005). *Klinický rok: Procesy profesního rozvoje studentů učitelství a jejich podpora*. Pardubice: Univerzita Pardubice.)
- Píšová, M. (Ed.). (2007). *Portfolio v profesní přípravě učitele*. Pardubice: Univerzita Pardubice.
- Píšová, M., Hanušová, S., Kostková, K., Janíková, V., Najvar, P., & Tůma, F. (2013). *Učitel expert: jeho charakteristiky a determinanty profesního rozvoje (na pozadí výuky cizích jazyků)*. Brno: Masarykova univerzita.
- Píšová, M., Najvar, P., Janík, T., Hanušová, S., Kostková, K., Janíková, V., Tůma, F., & Zerzová, J. (2011). *Teorie a výzkum expertnosti učitelské profese*. Brno: Muni Press.
- Píšová, M., Duschinská, K., Kargerová, J., Lampertová, A., Lukavská, E., Szimethová, M., & Tomkova, A. (2011). *Mentoring v učitelství: výzkumný záměr Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.
- Podlahová, L. (2004). *První kroky učitele*. Praha: Triton.
- Pollard, A. (1982). A model of classroom coping strategies. *British Journal of Sociology of Education*, 3(1), 19–37. DOI.
- Průcha, J., Walterová, E., & Mareš, J. (2013). *Pedagogický slovník*. Praha: Portál.
- Rodová, V., & Syslová, Z. (2021). Profesní identita studentek učitelství pro mateřské školy a její odraz v portfoliu. *Pedagogická orientace* 31(1), v tisku.
- Schön, D. A. (1987). *Educating the reflective practitioner: Toward a new design for teaching and learning in the professions*. San Francisco: Jossey-Bass.

- Sikes, P. J., Measor, L., & Woods, P. (1985). *Teacher Career. Crises and Continuities*. London: The Falmer Press.
- Sovová, P., & Podpera, M. (2014). Pohled jednoho ročníku studentů oboru Učitelství pro MŠ jako podklad pro reflexi studia oboru na FPE ZČU. In O. Dymokurský, & T. Kasper (Eds.). *Vybrané praktické aspekty kurikulární reformy v českém vzdělávání* (s. 9–23). ČPds.
- Soukupová, P. (2018). Diagnostická kompetence začínajících učitelů – možnosti pregraduální přípravy učitelů versus potřeby současné praxe. In Z. Pechová, Z. Prokeš, V. Valkoun, & V. Vykoukalová (Eds.). *Prostor pro primární a preprimární pedagogii* (s. 123–128). Liberec: KPV FP TUL.
- Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: PdF UK.
- Spilková, V. (2019). Přístupy k výuce pedagogiky v kontextu měnících se paradigmat v učitelském vzdělávání. *Pedagogika*, 69(3), 269–291.
- Spilková, V., Tomková, A., Mazáčová, N., & Kargerová, J., et al. (2015). *Klinická škola a její role ve vzdělávání učitelů*. Praha: Retida.
- Staton, A. Q. (2008). Teacher Socialization. In W. Donsbach (Ed.), *The International Encyclopedia of Communication*. Dostupné z <https://doi.org/10.1002/9781405186407.wbiect016>
- Stuchlíková, I., & Janík, T. (2017). Rámcová koncepce přípravy učitelů základních a středních škol aneb o hledání a nacházení konsensu mezi aktéry. *Pedagogická orientace*, 27(1), 242–265.
- Syslová, Z. (2016). Rozvoj profesního vidění studentů oboru Učitelství pro mateřské školy. *Pedagogika*, 66(4), 440–454.
- Syslová, Z. (2017). *Učitel v předškolním vzdělávání a jeho příprava na profesi*. Praha: PdF MU.
- Syslová, Z., Dobrovolná, A., Grůzová, L., Havrdová, E., Chaloupková, L., Kostrub, D., Kratochvílová, J., Najvarová, V., Parmová, L., & Severini, E. (2015). *Rozvoj profesních a mentorských dovedností učitelů mateřských škol*. Brno: Masarykova univerzita.
- Syslová, Z., & Chaloupková, L. (2015). *Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy. Výuková videa*. Brno: Masarykova univerzita.
- Syslová, Z., & Kratochvílová, J. (2018). *Metodika pro učitele: Praktická příručka k diagnostickému nástroji PREDICT*. Praha: Raabe.
- Syslová, Z., Kuchař, F., Schenková, H., Strakatá, M. & Štěpánková, L. (2016) *Proměna mateřské školy v učící se organizaci*. Praha: Wolters Kluwer.
- Syslová, Z., & Najvarová, V. (2012). Předškolní vzdělávání v České republice pohledem pedagogického výzkumu. *Pedagogická orientace*, 22(4), 490–515.
- Syslová, Z., & Parmová, L. (2017). Zkušenosti absolventů oboru Učitelství pro mateřské školy aneb „Na co mě vysoká škola (ne)připravila“. *Magister: reflexe primárního a preprimárního vzdělávání ve výzkumu*, 5(1), 7–28.
- Syslová, Z., Pišová, M., Rodová, V., Černá, M., Grůzová, L., Nováková, E., & Stadlerová, H. (2018). *Podpora tvorby profesního portfolia v přípravném vzdělávání učitelů mateřských škol a 1. stupně základních škol*. Brno: Masarykova univerzita.
- Syslová, Z., & Štěpánková, L. (2019). *Třídní projekty v mateřské škole*. Praha: Portál.
- Šimonik, O. (1994). *Začínající učitel*. Brno: Masarykova univerzita.

- Štorková, I. (2012). *Uvádění začínajících učitelů do praxe. Bakalářská práce*. Olomouc: Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci.
- Švaříček, R. (2011). Zlomové události při utváření profesní identity učitele. *Pedagogika*, 2(4), 247–274.
- Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.
- Tomková, A., & Spilková, V. (2019). Profesionalizace vzdělávání učitelů pro primární školu – možnosti a meze. *Orbis scholae*, 13(1), 9–29.
- Tomková, R. (2013). *Začínající učitel v mateřské škole. Bakalářská práce*. Olomouc: Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci.
- Vajnarová, J. (2011). *Začínající učitelka v mateřské škole. Bakalářské práce*. Olomouc: Pdf Univerzita Palackého v Olomouci.
- van Es, E. A., & Sherin, M. G. (2002). Learning to notice: Scaffolding new teachers' interpretations of classroom interactions. *Journal of Technology and Teacher Education*, 10(4), 571–596.
- Vašutová, J. (2004). *Profese učitele v českém vzdělávacím kontextu*. Brno: Paido.
- Vitečková, M. (2018). *Začínající učitel: Jeho potřeby a uvádění do praxe*. Brno: Paido.
- Vondrová, N., & Žalská, J. (2012). Do student teachers attend to mathematics specific phenomena when observing mathematics teaching on video? *Orbis scholae*, 6(2), 85–101.
- Vrána, S. (1946). *Česká mateřská škola do nového údobí*. Brno: Ústřední učitelské nakladatelství a knihkupectví.
- Wiegerová, A., & Gavora, P. (2014). Proč se chci stát učitelkou v mateřské škole? Pohled kvalitativního výzkumu. *Pedagogická orientace*, 24(4), 510–534).
- Wubbels, T. H., & Korthagen, F. A. J. (1990). The Effects of a Pre-service Teacher Education Program for the Preparation of Reflective Teachers. *Journal of Education for Teaching*, 16(1), 29–43.
- Záleská, K., Juhaňák, L., Trnková, K., & Šmahelová, M. (2019). Uvádění začínajících učitelů do základních škol: Plánovitý, nebo intuiivní proces? *Komenský*, 143(4), 22–28.